

«ПОВІСТЬ ПРО ЛЮДЕЙ»: ВАЛЕР'ЯН ПІДМОГИЛЬНИЙ ТА ЙОГО ПОКОЛІННЯ

26 березня ц. р. в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара, у якому 1918 р. навчався Валер'ян Підмогильний, відбулася IV всеукраїнська наукова онлайн конференція «“Повість про людей”: антропологічний вимір прози Валер'яна Підмогильного в контексті літератури Розстріляного відродження». Конференцію, присвячену 120-річчю від дня народження письменника, провела кафедра української літератури ДНУ (співорганізатор — Інститут літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України).

Ця подія збрала науковців із різних міст України: Києва, Львова, Рівного, Кривого Рогу, Дніпра. Тон конференції задали звернені до учасників і гостей вітальні слова в. о. ректора ДНУ *О. Соколенко*, декана факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства ДНУ *І. Потової*, заступника в. о. голови Дніпропетровської обласної організації НСПУ *Є. Безуса*, а також Підмогильнівські літературні онлайн читання, які підготували студенти 1—4 курсів (модератори проекту — *О. Гонюк*, *К. Корнілова*, *І. Пасько*).

Наукове спрямування конференції — антропологічний підхід до інтерпретації літератури, створеної в непрості часи української історії, — відбилосся в тематиці пленарних засідань. У межах першого («Персональний і поколіннєвий досвід “переходової доби” в українській літературі 1920—1930-х») окреслила теоретичну парадигму категорії досвіду *Л. Тарнашинська* (Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАНУ). Про «київський роман» В. Підмогильного, зокрема про корпус текстів, написаних у Києві та про Київ, доповіла *Р. Мовчан* (Інститут літератури). Особистий та поколіннєвий досвід В. Підмогильного, відбитий у його прозі, осмислила в аспекті «реабілітованої тілесності» *С. Луцій* (Інститут літератури), а в ракурсі художнього рефлексування смерті — *І. Мазуренко* (Дніпропетровський художній музей). Про духовну й культурну інтеграцію творчості письменника в західноєвропейський філософсько-літературний контекст ішлося в доповідях *С. Жигун* (Інститут літератури) та *І. Кірковської* (ДНУ). Ідеологічний пресинг на сторінках радянської та еміграційної преси на літературу 1920—1930-х розглянув *І. Павлюк* (Львівський національний університет ім. І. Франка). Учасники другого пленарного

засідання («Антропологічна модальність творчості Розстріляного відродження: поетика революції та революція поетики») порушили питання художньої своєрідності творів як В. Підмогильного, так і митців його покоління — Юри Шкрумеляка, Льва Скрипника та ін.

Наукові конференції такого масштабу у Дніпровському національному університеті проводяться регулярно. На двох останніх відбулися прем'єри вистав студентського театру «Відлуння» (художній керівник — О. Гонюк) за мотивами творів В. Підмогильного «Невеличка драма» (2011), «Військовий літун» (2016). Хоча пандемічні обмеження і змінили звичний формат проведення наукових конференцій, але не скасували можливості плідного діалогу, насолоди занурення у творчість яскравих представників українського ренесансу 1920-х років, зокрема й нашого славетного країни на В. Підмогильного.

Наталія ОЛІЙНИК, Ольга ШАФ

Отримано 29 березня 2021 р.

м. Дніпро

Барабаш Ю. Чуже — Інакше — Своє.

Київ: Темпора, 2020. 216 с.

Монографія Юрія Барабаша висвітлює актуальну проблему етнокультурного пограниччя, її теоретико-методологічні аспекти й конкретні форми вияву. Досліджуються процеси, явища, факти, характерні для австрійсько-української, польсько-української, українсько-російської пограничних літературних зон (Галичина, харківський і донбаський сегменти), а також різні аспекти українсько-єврейського літературного пограниччя в історичному розрізі.

Наші
— презентації